

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

Nhiều người trong cộng đồng người Việt hải ngoại biết đến nhà văn Doãn Quốc Sĩ.

Một đời dõng hạc, một đời viết văn, hơn mười một năm tù tội, ông đã trở thành một trong những biểu tượng đĩnh đạc kháng chiến và văn nghệ sĩ miền Nam trước cơn bão quyên cộng sản. Những gì có người biết rõ về ông sau sự thật sáng chói một người đàn ông Việt Nam thì ông là cái bóng thẫm mẫm của một người phẫn nộ. Bà Doãn Quốc Sĩ cũng là một trong những người phụ nữ.

Mọi quý đức ghi nghe con gái của nhà văn Doãn Quốc Sĩ kể lại cuộc đời thẫm mẫm của mình nhân ngày Mother Day...

Ông Bà Doãn Quốc Sĩ

THẨM LƯỢNG

Một đời thẫm mẫm theo b.

Tháng 9 năm 1954 theo b vào Nam. Trước đó b hoạt động ngang d, sáng ngời lý tưởng rồi về ch th t v ng. Quy t đ nh vào Nam là c a b, m ch b hai con và đ t cô em ch ng 17

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

tuổi theo. Trong Nam, bố tôi ng bố ng thi th tài năng, tay ph n tay bút. Mẹ th m l ng n nhà nuôi d y con và chăm chút em. Dân số con tôi hai tăng thành tám. Tám con tám tính, có lúc h lúc ngoan; m theo tôi ng b c, khen chê m ng m . Cô em ch ng t t nghi p đ i h c, chu n b lên xe hoa, m lo toan chuy n c i h i. B v t v bên ngoài, v nhà ch c n đ o m t nhìn là th y m i s t m t t. Ra đ ng, các con đ c g i là “con b”, em là “em anh”, không ai bi t có m t nhân v t th m l ng đã làm nên nh ng con ng i y.

Vào nh ng năm thăng ti n trong c hai ngh d y và vi t, b hay m i khách v nhà đ i đ ng. Mẹ ti p khách l ch thi p, r i rút v h u tr ng tr tài n u n ng. Tr c khi ra v các bác bao gi cũng chào “bà ch” trong ti ng c i h h “Cám n ch cho m t b a ngon quá.” Th nh tho ng có nh ng v khách n , khen th c ăn và khen c ông ch . Tôi còn nh có ng i còn nói r t chân tình v i m : “Ch ng em mà đ c m t ph n c a anh thì em ch t cũng h .” Hình nh m đón nh n l i nói y nh m t s khen t ng cho chính mình.

R i chính s mi n Nam nóng b ng; ngòi bút b cũng nóng theo. Các b n b đ n ch i ch bàn chuy n c ng s n và qu c gia. M không m y quan tâm đ n “chuy n các ông”, nh ng khi b đ i M du h c, m n nhà đ i u hành vi c bán sách th t tháo vát. Kho ng hai tu n m t l n, m đi xích lô đ n trung tâm Saigon, r o m t vòng các ti m sách đ xem h c n thêm sách nào. Sau đó m c t sách thành t ng ch ng và “đáp” m t chuy n xích lô khác đ giao sách. Tôi hay mân mê nh ng s i giây đ c c t ch c n ch, suýt xoa: “Sao m c t ch t hay th ?”

Th r i chính s mi n Nam đ n h i k t thúc. Con ng i không chính tr c a b l i m t l n n a ê ch . Ngày công an đ n b t b đi, m con bàng hoàng nhìn nhau. Các con ch a đ a nào đ n tu i ki m ti n. M x a nay th m l ng trong vai “n i t ng”, gi mi n c ng ra quân. Ti n dành d m c a gia đình không đáng k . Có tám mi ng đ nuôi, có b nh c nh n trong lao tù đ i ti p t . M v ng v tìm k sinh nhai. Tho t tiên m n u khoai mì tr n v i d a và v ng, r i đ vào r cùng v i m t ít lá gói. Tôi bần khoản h i:

“ M nghĩ có bán đ c không?”

“M không bi t, c mang ra ch tr ng h c xem sao.”

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

Nhìn dáng mẹ lom khom ôm rổ, đứng dưới cái nón lá, tôi thấy mẹ khôn tở.

Chỉ cần vài tiếng sau tôi đã thấy mẹ trở về. Rổ khoai mì vẫn còn nguyên, mẹ ngẩng ngẩng nhìn tôi thích:

“Hình như hôm nay là gì đó, học trò nghe con .”

Rồi mẹ lại xoay sang nghe bán thuóc lá. Mẹ mua lại cái áo ai đó mua thùng đứng thuóc lá để bày bán. Mẹ nghe ai mách bảo, chỉ cần mua thuốc a đi m khá xa nhà rồi lại hỏi đi n hàng vô, đi n hàng ra mỗi ngày. Nghe này kéo dài được vài tháng.

Mẹ kể cũng có một số khách quen, nhưng toàn mua thuóc lá . Hôm nào có khách “xốp” mua nguyên bao thì mẹ về khoe ngay. Cũng may thuóc lá không thiu nên khi “giỏi nghề” mẹ chỉ là cái thùng bày hàng.

Mẹ rút về “bùn dinh” là căn nhà cũ của mẹ, tiếp tục nhìn quanh, tìm một lối thoát. Hàng xóm chung quanh phần lớn là những người lao động. Họ như những đàn kiến chăm chỉ cùn cùn, 4 giờ sáng đã lên đường, người người chuồn bọ hàng hàng ra chợ, kéo xe ba bánh hoặc xích lô ra tìm khách. Suốt mấy năm qua họ nhìn gia đình chúng tôi, gia đình “ông giáo”, như một thế giới khác, kính trọng nhưng xa cách. Nay “ông giáo” đi tù, “bà giáo” hay xuất hiện ngoài ngõ, có lẽ họ cảm thấy gần gũi hơn. Một hôm, chị bán thuốc xâm nhập đi đến nhà qua hỏi thăm “ông giáo”. Thấy cái máy giặt vẫn còn chực chờ, mẹ

chị trả lời: “Giặt máy thì quá bác há”, rồi nói ý “Tôi con ngày nào cũng có cái núi quần áo d. Bác bỏ máy giặt dùm, tôi con trả tiền. Bác chịu không?” Lối đi nghề thì nghề, không rào đón. Mẹ xăng xai nhìn tôi. Kể từ

đó, mẹ tôi luôn luôn hai lần, mẹ nhìn mẹ tôi thau quẩn áo cái quần, bác để lộ mùi khai, tanh, nồng. Mẹ đích thân giặt qua một nước, rồi múc nước tắm cho chị vào máy giặt, xả bông và giặt đứng cho chị máy. Cái máy cũ là sĩ, chị yì ch như nghề nó mà mẹ kể cóp được chút tiền chi.

Ít lâu sau, cũng chỉ hàng xóm đó lại sáng thêm một ý nữa:

“Con bé nhà con nay biết bò rồi, con không dám thẹn nữa. Bác nhìn không, con gọi nó mỗi ngày thì sáng thì chi. Con trả tiền bác.”

Thì là sự nghiệp nhà trẻ của mẹ bắt đầu. Mẹ dọn căn gác gỗ cho quang, có chõ treo võng, có cái ngăn để đồ của mẹ. Cũng ngày mẹ loay hoay bày bày pha sữa, dứt ăn, lau chùi những cái

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

näc đá. Đäc ít lâu, chä bán trái cây

ä cuäi häm chäy qua nhà tôi, nói:

“Bác coi thêm con Đào nhà con nha. Con mang cái võng qua mäc cänh cái võng cäa cäa con Thäy.”

Hai võng đäa mät lúc, cháo säa đút liän tay hän, căn gác bäa bän hän.

Sau đó äi thêm mät thäng cu näa. Mä tay nắm tay mä äi, làm viäc thoän thoät. Cũng công viäc quen thuäc äy, ngày xäa làm cho con, nay làm kä sinh nhai, nuôi đä tám con väi mät chäng. Mä không còn thäm läng näa. Mä län

tiäng điäu khiän tám quân sĩ, cän roi có roi, cän läi ngät có läi ngät.

Riäng chúng tôi vän nhä än nhäng ngä äi lao đäng đã giúp chúng tôi sinh säng nhäng ngày khän khó đó.

Nhäng sau nhäng giä ban ngày än ào náo đäng là nhäng đäm täi träm ngäm lo läng. Näi bän tâm không räi cäa mä là chuyän thăm nuôi bä. Mäi ngày mä nghĩ ra mät món, làm đän vào buäi täi, nay muäi väng, mai mäm ruäc, mät bánh mì khô. Mä đä sän mät giä län trong góc bäp và chät đän đä thăm nuôi trong đó.

Khi giä đäy là ngày thăm nuôi säp täi.

Thuä äy bä bä giam ä núi đäi Pleiku, muän lên đän đó phäi mät hai ngày đäng và nhiäu giä chäu chäc xe đä. Mäi län thăm nuôi, hoäc mä, hoäc mät đäa con đäc cä chä đänh đi. Con träng ngänä hay đäc đi nhät vì nó tháo vät và

nhanh trí, thäng thä nam cũng đäc nhiäu län “tín nhiäm”; mä nói nó nhä tuäi nhäng đäo mäo, đä đän mä đäc. Con thäng träng nam đúng tuäi đi “bä đäi”, mä ra länh ä nhà. Có län mä đi vä, mät thät thän.

Các con häi chuyän thì mä chä buäng hai chä “biät giam”. Biät giam thì bä träng phät không đäc thăm nuôi. Tôi thäng thät häi:

“Đä thăm nuôi đâu hät räi mä?”

“Mä phäi nän nä. Cuäi cùng hä häa chuyän đä ăn cho bä.”

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

“Mẹ nghĩ học sẽ chuyên không?”

“Hỏi học sẽ ăn bớt, nhưng nếu mẹ mang về thì phải bố đòi còn chắc chắn học nữa.”

Một ngày nào thỏ m lỏng, nay thỏ c t và quy t đoán nh th .

Ngày b đ c th đ t 1, nhà tr c a “bà giáo” v n còn ho t đ ng. M h ng đ n b đ u v ớng khi các bé ng . M cũng đ n b th ng xuyên lau chùi gác và b gi t tã đ . B m t m c nghe l i. T ng nh c đ chuy n sang m m t cách êm th m...

Tuy nhiên, m không th ngăn đ c b l n la c m l i cây bút. Th i gian này là lúc h hàng ngoài B c vào ch i nhi u. Bên ngo i có c u tôi làm đ n ch c th tr ng; c u k r ng lúc còn s ng, ông ngo i (m t nhà th cách m ng) phi n lòng vì s nghi p v n ch ng c a th ng con r . Bên n i có chú tôi - m t nh c sĩ cách m ng- chú bi t ngòi bút đang thôi thúc b và đã t ng rít lên gi a hai hàm răng:

“Tr i ! Đã ch i vào m t ng i ta, không xin l i thì ch l i cón nh thêm m t bãi n c b t! L n này mà vào tù n a thì m t gông.” .

M y m con ch t l ng tr c v n t ng “m t gông”. B không màng đ n đi u này, v n mi t mài gõ máy đánh ch . Đêm khuya thanh v ng ti ng gõ càng vang m n m t. Vài l n m can ngăn, có l n m gi n đ bu c t i:

“Ông ch bi t lý t ng c a mình, không bi t th ng v con.”

Vài tu n sau, ch hàng xóm đ i di n nhà ch y sang xì xào v i m :

“Công an đ t ng i i bên nhà con đó bác, h theo dõi bác trai.”

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tác Giả: Kim Khánh

Chúa Nhật, 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

Mẹ tôi thơ can thiếp, nhợng đã quá trổ. Bỏ bỏ bớt lờn thơ hai năm 1984.

Lờn thơ hai bỏ bớt, bỏ bình tĩnh đợi công an lờc lời tung nhà. Trổ c khi bớt đi, hợ chợp hình bỏ vớ i nhiợu tang chợng chung quanh. Trong hình bỏ ngợng cao đợu trông rợt ngợo nghợ. Nhiợu năm sau, bỏ vớ n còn đợc nhợc tợi vớ i hình nhợ này. Không ai biợt đợn ngợo i đàn bà thợm lờng bỏ bỏ lời đợng sau. Sau biợn cợ thợ hai này, mợ phợi đợi phó thêm vớ i nhiợu khó khăn lời khác, đợn hình là nhợng giợ y giợ gia đình ra đợ phiợn tòa xợ bỏ. Giợ rợi hoãn, rợi lời giợ lời hoãn. Mợ i lờn nhợ vợ y cợ nhà lời bỏ n lời tâm trí, lo cho mợng sợng cợ a bỏ. Riêng mợ thì vợ a lo vợ a soợ n thêm mợ t sợ thợ c ăn thợm nuôi. Mợ thợ c tợ là thợ đó.

Sau khi bỏ bỏ giợ án 10 năm tù, cuợc sợng cợ a mợ không còn nhợng bớt ngợ khợng khiợp, chợ còn nhợng đen tợi và tù túng đợu đợn. Tợng là đợ chợu hợ n, nhợng thợ c ra nó gợm nhợm tâm thợ c, tích lũy buợ n bỏ c chợ đợi cợ hợi bùng nợ. Hợ t ngày này qua tháng nợ mợ lờm lủi chuợ n bỏ đợ thợm nuôi, tợng món ăn thợ c uợng, tợng vợ t đợng hợng ngày. Các con lờn lợ t trợng thành, đợ a nào cũng có bỏ n bợ và nhợng sinh hoợ t riêng. Chuyợ n thợm nuôi bỏ và lòng thợng bỏ quan trợng lờm, nhợng cũng chợ là mợ t phợ n trong nhợng cái quan trợng khác trong đợi. Chợ đợi vớ i mợ, nhợng thợ y mợ i là tợ t cợ, đợc tôn choán ngợp tâm hợ n mợ. Mợ hợ n có nhợng lúc thợ y tợ c tợ i và cô đợ n mà các con nào hay biợ t. Có vài lờn chúng tôi lờ mợ t lời nói hoợ c cợ chợ không vợ a ý mợ, me òa khóc tu tu, lờn tiợng kợ lợ, tuôn trào nhợ mợ t giòng lủ không ngăn đợ c. Lúc yợ chúng tôi mợ i choàng tợ nh.

Ngày măn hợ n tù vợ, bỏ bình an nhợ mợ t thiợ n sợ, đợ lời sau lờng hợ t cợ nhợng thợng trợ m cợ a quá khợ. Rợi bỏ mợ sang Mợ Houston sợng cùng cợ u trợng nam. Mợ bỏ n bỏ u vớ i cháu nợ i, nhợng không quên nhợ c ông nợ i đi tợm và bao giợ cũng nợ n kem đánh răng vào bàn chợi cho ông mợ i tợi. Thợ nh thợng giao tiợp vớ i hợ hàng và bỏ n bợ, mợ lời phợi đợ lời cho bỏ, khi bỏ cợ mợ m cợ i mà không nói năng chi. Thợ viợ t vợ cho con cháu ợ Viợ t Nam, ai cũng nói mợ viợ t hay hợ n ông nhà văn Doãn Quợ c Sợ. Lúc đó chợ c mợ nghĩ thợ m rợng: “bợ i vì mợ là con cợ a ông Tú Mợ mà!”

Nhợ thợ đợ c mợ i năm thì mợ ngặ bỏ nh. Hôm nay, ợ giai đợ n cuợi cợ a căn bợ nh Alzheimer, mợ nợ m bớt đợng mợ t chợ và không nói đợ c nợ a. Nhợng mợ vợ n đợ a mợ t nhìn bỏ mợ i lờ n bỏ ra vào trong phòng. Hôm nào bỏ vợng nhà vài ngày thì mợ nhìn con trai, mợ t dò hợ i lo lờng. Khi bỏ vợ thì mợ vợ n nhìn bỏ, ánh mợ t yên tâm hợ n. Mợ thợ m lờng hợ n bao giợ hợ t. Đợ i mợ t bỏ con chúng tôi, sợ thợ m lờng yợ càng ngày càng tợ a sáng.

Bài viết nhân ngày Mother Day

Tên: Kim Khánh

Chức vụ: 08 Tháng 5 Năm 2011 18:03

Kim Khánh